

Overdenking ALV Kampen Unie-ABC | 240524 | Maurits Luth

Lezing: Mattheüs 14:13-21 (HSV)

Thema: Terug naar niets ...

Wie heeft de mooiste koe?

Een koeien-verkiezing op 1 april, dwars door de binnenstad?

Het gebeurt in Kampen.

De city marketing zit hier wel goed.

Het jaarthema (ja, ook burgerlijke gemeentes hebben dat soort dingen) is

‘Terug naar Kampen.’

En dan krijg je hier dit soort flauwe grappen:

- [Veerman van Kampen](#)

- **op 1 april terugglijden vanaf de stadsbrug ... ‘terug naar Kampen’**

En misschien denk je:

‘Jaja, natúúlijk, hoor, dat geldt vast voor anderen: maar niet voor mij!’

Nou...

laat me je er dan aan herinneren dat ook de AV deze neigingen al vertoont.

Wie heeft er geen legendarische herinneringen aan de ALV van 2017?

Het gebeurde in Kampen!

Zaterdag 20 mei 2017...

Jullie waren er al.

En het klopt dús: nu zijn jullie.... alweer: *terug in Kampen!*

Maar niet alleen zijn jullie terug in Kampen,

nee, ik wil graag nóg verder met jullie terug.

Ook nog even terug naar 2^e Exloërmond,

de gemeente die ook wel het ‘verlengstuk van het seminarium’ genoemd.

Zo goed zijn ze daar in het opleiden van startende voorgangers!

Terug naar de streek waar ‘de plant van eigen bodem’

terug naar waar het Nederlandse baptisme, begon te bloeien,

terug naar onder de rook van Gasselternijveenschemond.

Want daar zit het baptisme zo diep in de grond,

dat het baptisten-lógo zelfs nog **op menig grafsteen prijkt.**

En dat is natuurlijk onvoorstelbaar

voor baptisten uit Regio Zuid en voor al die gerecyclede gereformeerden

uit Ede, Utrecht, Kampen, Amersfoort et cetera...

>> maar... zó doen we dat in het noorden!

Een oudere broeder fluisterde me daar ook al eens in de oren:

‘Wie binn Baptist tot in de kist.’

<< TERUG
NAAR
KAMPEN

Ja, als we helemaal terug gaan,
dan vinden we dus twee dingen:
brood & vis.

Terug naar onze oer-grond vinden we :een brood en een vis.
Beter gezegd, een ietwat ogenschijnlijk ón-bijbels tafereel:
1 vis en 4 broden...
... raar, toch?

Het zal een mooi onderzoekje waard zijn voor een seminariumstudent
om eens wat te puzzelen op onze logo's en wat dit te zeggen heeft...

Ik zal daar helemaal aan het einde nog even op terug komen, dit onbijbelse tafereeltje...

Maar vandaag zal ik eerst,
op basis van Mattheüs 14 jullie ook even en bij voorkeur goed térug willen brengen
naar dat logo - dat toch érgens een keer in onze geschiedenis is ontstaan...
Laten we er naar terug gaan!
Misschien wel letterlijk,
maar in ieder geval figuurlijk.

En daarvoor gaan we dus: terug naar de Schrift. Ad fontes!

Lezing: Mattheüs 14:13-21 (HSV)

¹³ En toen Jezus dit hoorde,

vertrok Hij vandaar met een schip naar een eenzame plaats, alleen;
en de menigte, die dat hoorde, volgde Hem te voet vanuit de steden.

¹⁴ En toen Jezus uit het schip ging, zag Hij een grote menigte,
en Hij was innerlijk met ontferming bewogen over hen en genas hun zieken.

¹⁵ Toen het avond werd, kwamen Zijn discipelen naar Hem toe en zeiden:
Deze plaats is eenzaam en de tijd is nu verstreken;

stuur de menigte weg,
zodat zij naar de dorpen kunnen gaan om voor zichzelf voedsel te kopen.

¹⁶ Jezus zei echter tegen hen: Het is niet nodig dat zij weggaan, geeft u hun te eten.

¹⁷ Maar zij zeiden tegen Hem: Wij hebben hier niets dan vijf broden en twee vissen.

¹⁸ Hij zei: Breng ze hier bij Mij.

¹⁹ En Hij gaf de menigte opdracht op het gras te gaan zitten;
en Hij nam de vijf broden en de twee vissen,
en terwijl Hij opkeek naar de hemel, zegende Hij ze. En toen Hij ze gebroken had,
gaf Hij de broden aan de discipelen,
en de discipelen gaven ze aan de menigte.

²⁰ En zij aten allen en werden verzadigd,
en ze raapten het overschot van de stukken brood op,
twaalf manden vol.

²¹ Zij die gegeten hadden, waren ongeveer vijfduizend mannen, de vrouwen en de kinderen
niet meegeteld.

Met deze geschiedenis, die in alle vier de Evangeliën voorkomt
zijn we er zeker vier keer van verzekerd dat

Gods Geest ons wat te zeggen heeft door deze geschiedenis.
(En bij deze gaat mijn spreektijd dus ook 'x 4'...)

Maar aangezien ik dan álsnog veel moet laten liggen
beperk ik me tot drie bewegingen 'terug' die op te merken zijn in de tekst.

Drie keer 'terug.'

De eerste beweging is:

1. Terug naar ...de Vader

Het staat er niet met zoveel woorden,
maar we kunnen ons op dit moment van de tijdlijn
... een húlilende Jezus voorstellen.

In ieder geval heeft Jezus net ontzettend verdrietig nieuws gehoord...

En de discipelen hebben net wat ontzettend lugubers moeten doen...

Een lichaam-zonder-hoofd eraan... dat hebben zij moeten begraven.
En... ze hebben Jezus moeten vertellen aan Jezus dat dit het lichaam
was van Johannes de Doper.

Dé boodschapper, de heraut, de vriend, hij die Jezus voorging
- *hij* had de dood nu al gevonden...

Dat was nét gebeurd, in vers 12:

*En zijn discipelen kwamen, namen het lichaam weg en begroeven het;
zij gingen heen en berichtten het Jezus.*

En daarna begonnen we met lezen, in vers 13,

*En toen Jezus dit hoorde,
vertrok Hij vandaar met een schip naar een eenzame plaats, alleen...*

We kunnen ons voorstellen wat deze Mens, Jezus, hier dus doet.
Wat deze Mens Jezus op dit moment verlangt: alleen te zijn.
In je pijn, in je rouw, in je verdriet.

Maar vergis je niet:

deze 'eenzame plaats' is niet zo 'eenzaam' als het lijkt.

Ja, het Griekse woord wil zeggen:

'wildernis, woestijn, desolate plaats, verlaten, afgestoten'...

Maar Jezus wist, uit andere ervaringen (zie Markus 1):

... en Hij begaf Zich naar een eenzame plaats, en bad daar...

Dát is de plaats waar ik met Mijn Vader ben!

Laat me dit gegeven

van

'Terug naar de Vader'

eerst even toepassen op

a. ons, vandaag

en b. op jullie zondag.

- Vandaag:

ik wil dat u beseft dat ik hier niet sta te preken omdat ik dat hier wel vaker doe.

Ik wil dat u door heeft dat we niet nu maar even wat liedjes zingen

omdat we nu eenmaal in een kerk zijn of

omdat dat wel leuk is of 'passend' of 'fijn' voelt.

'Ach ja, dan hoort een mini-kerkdienstje er nu eenmaal bij...'

Of zodat je eens kritisch kan evalueren naar hoe we het in Kampen doen.

Nee,

> wij bewegen hier, in dit uur, térug naar de Vader.

'Terug naar de Vader' willen we ook

ónze primaire reactie laten zijn,

als we geconfronteerd worden met uitdagingen.

Dat is Jezus' verlangen geweest - l

> dus laat het ook het verlangen zijn van Zijn navolgers...

We zijn een *geloofs-gemeenschap*, in Gods Naam!

Vierend. Belijdend. Juichend. Biddend. Verootmoedigend. Lovend.

God verhoede

- dat u hier alleen kwam stemmen, een workshop volgen of interessant kwam doen.

God verhoede

- dat we zouden spreken met elkaar, zonder eerst te luisteren!

God verhoede

- dat we na zouden beslissen, zonder Zijn Zegen af te smeken.

Nee,

wie Jezus navolgt - gáát (!) > Terug naar de Vader.

Terug naar de Oorsprong.

Dat als toepassing voor en uitleg van vandaag.

- Zondag:

En laat het zondag ook zo zijn...

In ál die mooie gemeenten waar jullie onderdeel van zijn.

Broeders, zusters, laat het altijd zo zijn in jullie midden:

neem de mensen mee, terug naar de Vader, terug naar het Vaderhart.

Besef je goed:

- 'Aangeklede koffie' kan de La Place toch beter.

- Een inspirerende vijf minuten lukt ook wel met Nederland Zingt.

- Goede werken doen om goede werken te doen - heb je ook geen kerk voor nodig.

Maar ga toch térug!

Terug naar de Vader,

in navolging van de Zoon.

Maar laat wie zich beroemt, zich daarop beroemen

dat hij begrijpt en Mij kent

dat Ik de HEERE ben, Die goedertierenheid bewijs,

En als we dát doen, geliefden...
dan is de belofte uit Mt 14 dat we verschillende wonderen mogen verwachten.

Ja, als we met andere discipelen het aangezicht van de Vader hebben gezocht,
weet je wat dan het eerste wonder is hier?

> Dan kan je de menigte weer aan!

Dat is de tweede beweging:

Jezus gaat nadat Hij terug ging naar de Vader,

> terug naar de menigte.

2. Terug naar de menigte

¹³ En toen Jezus dit hoorde,
vertrok Hij vandaar met een schip naar een eenzame plaats, alleen;
en de menigte, die dat hoorde, volgde Hem te voet vanuit de steden.

¹⁴ En toen Jezus uit het schip ging, zag Hij een grote menigte,
en Hij was innerlijk met ontferming bewogen over hen ...

Je zit diep-in-de-rouw.

Jezus zit diep-in-de-rouw.

Het is dus niet vanzelfsprekend dat Jezus tóch weer naar de menigte gaat...

Maar Hij kan - levend vanuit de relatie met Zijn Vader - de menigte weer aan.

Beter gezegd, vers 14,

Hij zag een grote menigte en

Hij was innerlijk met ontferming bewogen over hen...

- Zien en - bewogen raken.

> Ook al komt het je eigen agenda of gevoelens niet uit!

Alles in zijn binnenste draaide om van bewogenheid,

suggereert de Evangelie-schrijvers.

Tóch maar weer terug...

Terug naar de bediening...

Terug naar de menigte...

Teruggaan naar: een gróte menigte...

Vijfduizend-plus mensen.

Van Korinthe - warempel Korinthe, het heidense Korinthe! - ,
werd het gezegd

tegen Paulus in een visioen:

... want Ik heb veel volk in deze stad.

Op de plekken waar geen mens het van verwacht,

zegt God: Ik heb een menigte.

Ik heb hier veel volk wonen. In déze stad. Echt waar, Paulus.

Dat is prachtig, toch?!

Hoopvol... Genade... God ziet wat wij niet kunnen zien!

Maar het kan ook bedreigend voelen: een menigte!

Ik heb genoeg collega's gesproken die de menigte op zich af zien komen.

'O Heer, moet ik vandaag de menigte toespreken?'

'O Heer, hoe bereiken we deze godverlaten stad?'

Die met beven zondags voor de menigte staan.

Om welke redenen dan ook.

Bid voor je voorgangers!

De menigte kan ook op je gaan drukken.

Vanmiddag kan de 'grote agenda' op ons drukken.

De Grote Opdracht is ... *groot!*

Maar ik zeg je, ik zeg jullie:

door terug te gaan naar de Vader, telkens weer,

> raken we bewogen met die menigte.

Kijk naar die mensen - door de ogen van de Vader.

Laat je binnenste door elkaar rammelen

- en zie de gebrokenheid, doelloosheid, de dreiging van een leven nu en een eeuwige leven zónder God...

En bedenk goed... om welke 'menigte' het hier gaat...

> het gaat hier niet om de menigte van 'leden en vrienden.'

> Het gaat hier om een menigte uit 'de wereld.'

Die wel eens over Jezus hebben gehoord, maar Hem nog niet kennen.

Laten we terugkeren naar dié menigte-zonder-Jezus, Unie-ABC!

> Wij zijn toch zelf ook bij de Vader geweest -

en dát gunnen we toch heel de wereld?!

Laten we niet vergeten dat we als gemeente maar een *middel* zijn, en geen *doel* op zich.

Laten we toch niet langer denken dat we klaar zijn als de zondag maar op orde is.

Laten we niet denken dat als we de werkorde en het bestuur op orde hebben, dat de taak er op zit.

Zie je de grote menigte, net als Jezus? Daar? Buiten? Op je afkomen?

De menigte is groot,

want, ja,

de oogst is wel groot, maar er zijn te weinig arbeiders!

Stadskanaal heeft wel 32000 inwoners - maar hoeveel arbeiders zijn er?

Aalsmeer heeft wel 32000 inwoners - maar hoeveel arbeiders zijn daar?

Doetinchem heeft wel 55000 inwoners - maar wie zijn daar de arbeiders?

Het lijkt misschien een *onmogelijke* taak...

Het voelt misschien als *onbegonnen* werk...

...

Ja, het lijkt en het voelt een beetje... hoe zal ik het zeggen?

Het lijkt en voelt een beetje,

alsof je

5000 man moet voeden met 5 crackers en 2 sardientjes...!

Onmogelijk en onbegonnen werk!

De discipelen hadden de berekening al gemaakt.

Het is onmogelijk.

Het is onbegonnen werk.

Die discipelen, weet je?

Die hadden al uitgebreid vergaderd, onderling.

Die hadden de ING-app van Judas al bekeken.

En érgens lijken ze te geloven dat Jezus voor hún wel zou zorgen

- ze hadden zelf immers ook geen boterhammen gesmeerd -
maar dat Jezus ook kon zorgen voor die héle menigte? ...

Nee, dat Jezus kón, dat Jezus wíldte zorgen voor deze hele menigte,

> dat konden ze door hun eigen belemmerende overtuigingen niet meer bedenken.

¹⁵ Toen het avond werd, kwamen Zijn discipelen naar Hem toe en zeiden:

Deze plaats is eenzaam en de tijd is nu verstreken;

stuur de menigte weg,

zodat zij naar de dorpen kunnen gaan om voor zichzelf voedsel te kopen.

Als je goed luistert, lijken die discipelen net mensen.

Als je goed luistert, is net alsof je de notulen van een gemiddelde gemeentevergadering leest.

Nee...

Het is al laat.

Ons eigen programma gaat nu helemaal door de war.

Er ligt al genoeg op ons bordje.

Ja, maar als de Geest wat gaat doen, dan zijn wij de controle kwijt!

Het is al zo'n ongekend intensieve begrafenis geweest van Johannes.

De winkels zijn ook al gesloten in het dorp.

Mensen moeten leren zelf hun verantwoordelijkheid te nemen.

We hebben niet genoeg financiële middelen.

We hebben er al over vergaderd en hadden zelf al besloten dat het niet kon.

Het is voor ons een te grote uitdaging.

Was het niet kúnnen of niet wíllen?

Is het in de gemeente soms niet kúnnen of niet wíllen?

Als we heel eerlijk zijn...

is het dan ook al heel vaak dat we zélf vergaderd hebben,
> zonder te vragen: *Jezus, wat wilt U dat wij doen zullen?*

Jezus antwoord was ander dan de conclusie van de vergadering der gelovige discipelen.
'*Geven jullie ze te eten.*'

Maar doe het niet uit eigen kracht.

Dat kán inderdaad niet.

Ik vraag allen: wíl je het ook?

Ik vraag niet: of je *geschikt* bent - maar of je *bereid* bent.

We stuurden vorig jaar een missiegroep van Drontenaren naar hun eigen dorp terug,
voor gemeentestichting.

Ze begonnen met 11 man, dacht ik.

Toen werden het er 10, 9, 8, en 7...

7 mensen om een hele nieuwe gemeente te stichten!

Je hebt niet veel nodig, familie.

Het gaat niet om aantallen.

(laten we daar - ook als voorgangers toch direct mee stoppen

'hoe groot is jouw gemeente nu?' bah!

zullen we die domme vraag gewoon nooit meer stellen?)

Je hebt veel van God nodig.

7 mensen (!) die zeggen:

ja, Heer, het is niets wat we in handen hebben.

Maar we gaan. Sterk in uw kracht.

We gaan omdat weinig veel is in Uw handen.

We gaan omdat wij in Uw handen zijn.

Naar ons eigen dorp, om daar Uw Naam bekend te maken.

In ons eigen dorp een Alpha-cursus starten.

7 mensen (5+2) - bewijst dat weinig veel is in de handen van Jezus.

Jezus brengt ze daarmee, met de derde beweging:

3. Terug naar niets in handen

'Ja, geliefde navolgers van Mij.

Ik ga iets vragen wat júlíe niet kunnen.

Wat jullie dénken niet te kunnen

- zolang jullie niet rekenen op Mij.'

Familie,

waarmee rékenen wij? Met de begroting?

Met wat Judas nog op de rekening heeft staan?

We moeten terug naar niets.

Jezus nodigt ons uit tot lege handen... aan Hem gericht.

En dan bieden we maar opnieuw aan, hetgeen Hij al eerder aan ons gáf.
De Schepper ontvangt het door Hem geschapene terug: brood en vis.
En daar wil Hij het ook nog eens mee doen!

¹⁷ *Maar zij zeiden tegen Hem: Wij hebben hier niets dan vijf broden en twee vissen.*

¹⁸ *Hij zei: Breng ze hier bij Mij.*

Unie-ABC,
dit is mijn verlangen voor jullie, voor mij, voor ons.
Dat we terug gaan naar niets.
Naar dat bijna-niets wat we Jezus te bieden hebben.

Unie-ABC, geliefde geloofsgemeenschap,
zullen we terug naar die 5 broden en 2 vissen?

Zullen we vanmiddag toch ook maar: terug naar niets?
Zullen we terug naar lege handen?

Heer, ook deze vergadering is dít wat we op z'n best te bieden hebben.

Ja, láten we dat doen in de wetenschap
dat we straks ook voor Hem staan....
en ... wat hebben we dán in handen?

Niets ten koste van wat God ons gaf in de geschiedenis...
Maar laten we teruggaan naar waar het ten diepste om gaat...
En dan is dat niet 'Unie-ABC of het baptisme of CAMA.' Toch?
Als we straks ook weer voor Hem staan,
wat hebben we dan in handen?
Hoe denk je dat dat gaat, straks?

'Heere Jezus, kijk, hier heeft U onze baptisten-identiteit!
Jezus, zie, hier, onze CAMA-geschiedenis!
Heer van de Kerk, zie, hier, hoe wij hebben gestreden voor de enige ware doop!
Koning der Koningen, ontvang ons geschenk van het onvolprezen
congregationalisme,
laat het een juweel zijn op Uw kroon!'

Of zullen we straks maar voor Hem staan
...met lege handen?

Wat mij betreft gaan we terug naar niets.
Laten we niet nog veel langer steggelen over een logo en een naam.
'Unie. ABC. CAMA. Evangelisch. Vrijkerkelijk.'
Is dát nu wat we willen uitstralen?

Ga maar terug naar 5 en 2!
Zijn we gelijk mooi af van al die namen en termen.
Als we het willen hebben over 'identiteit,'
dan ligt die toch zéker daarin: dat we met lege handen bij Jezus mogen komen!
En het is zo historisch als wat!

Laat ons maar een beweging zijn die roemt in *niets*.
Een beweging van B&V: brood en vis.
Ga maar terug naar de Oorsprong.
Terug, helemaal terug...
...

Maar dan vinden we dus geen 5 broden en 2 vissen,
maar 4 broden en 1 vis...

Bewijs van slechte bijbelkennis, destijds?
Snapten ze er niets van, vroeger? Daar, in de veenkoloniën?
In tegendeel!
Ze snapten het als de beste!

Want wie nog 4 broden en 1 vis overheeft,
> heeft al 1 brood en 1 vis in de handen van Jezus gegeven.
Diegene kan rustig sterven.
Die álles in handen van Jezus heeft gegeven!
> Daar waar het hoort...

Terug bij Jezus.
Waar weinig heel veel kan worden,
door genade alleen.

Amen.